

PAPINSKO MISIJSKO DJELO SVETOG DJETINJSTVA

Nacionanla uprava Papinskih misijskih djela u RH

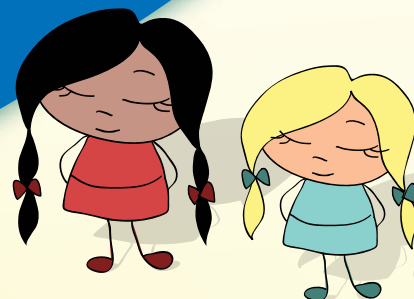
Nacionanla uprava Papinskih misijskih djela u BiH

DOŠAŠĆE S DJEČAKOM SA ŠALOMONŠKIH OTOKA

Misijski materijali za animaciju djece u župama

2018.

Riječ urednika	3
175 godina Djela sv. Djetinjstva	4
Pjevači Betlehemske zvijezde	5
Upoznajmo dječaka sa Salomonskih Otoka	6
Oče naš na jeziku Kwaio	12
Oče naš na pidžin engleskom	13
Afrika - kontinent posebnosti	14
Dječji molitveni ukrasi	19
Igrokaz	21
Kreativna radionica - Mankala	24
Dan Djela svetog Djetinjstva	26

IMPRESUM

Glavni urednik: vlč. Antun Štefan
Zamjenik glavnog urednika: mons. Luka Tunjić

Grafička urednica: Ines Sosa Meštrović
Ilustratorica: Sanja Zlatar

Izdavač i nakladnik:

Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj
Ksaverska cesta 12a, 10000 Zagreb tel.: + 385 (0) 1 56 35 055
e-mail: missio.croatia@misije.hr web: www.misije.hr

Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela u Bosni i Hercegovini
Kaptol 32, 71000 Sarajevo tel.: + 387 (0) 33 66 78 89
e-mail: missio.bih@bih.net.ba web: www.missio.ba

Tisak: MMV-94 d.o.o.

Riječ urednika

Hvaljen Isus i Marija!

Poštovani nad/biskupi, poštovani svećenici i redovnici!

Poštovane redovnice, vjeroučiteljice i vjeroučitelji!

Poštovani animatori svetih misija!

Dragi božji narode!

U ruci držite knjižicu koju smo pripremili za Dan djela sv. Djetinjstva 2019. kojeg slavimo na Sveta tri kralja.

Kao što znate, Papinska misijska djela nastojala su unatrag nekoliko godina izdavati različite materijale povodom velikih misijskih dana, u nadi da posluže u oblikovanju misijske duše vjerničkog puka. Zbog toga što su misije srce Crkve, i mi imamo svetu dužnost da se pridružimo, molitvom i materijalnim darovima, našim misionarima u naviještanju Isusa Krista.

U svojem pismu, kojeg je uputio svim biskupima svijeta i cijeloj Crkvi 2017. godine, papa Franjo najavio je **izvanredni, sveti mjesec misija – listopad 2019.** i istaknuo: *“Nemojmo se bojati poduzeti, s povjerenjem u Boga i s puno hrabrosti, promjene navika, stilova, rasporeda, jezika i svake crkvene strukture, da postanu prikladan kanal za evangelizaciju današnjeg svijeta”.*

U tom duhu i mi vas potičemo da iskoristite ove materijale i da ih istinski upotrijebite u vašim kršćanskim zajednicama. Sve što se u njima nalazi zasigurno će vam poslužiti u vašem pastoralnom djelovanju.

Uz redovite informacije o Djelu sv. Djetinjstva i o Pjevačima Betlehemske zvijezde, ove godine, kroz četiri tjedna Došašća, upoznat ćemo – Salomonske Otoke, gdje djeluju naše misio-narke Družbe sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskoga.

Uz razne druge informacije koje se nalaze u knjižici, predlažemo vam i izvrsnu radionicu za djecu predškolske dobi, misijski igrokaz, kreativnu radionicu, homiliju i molitvu vjernika za Dan sv. Djetinjstva.

S nadom da ovi materijali budu istinski poticaj na još veću zauzetost za rast Crkve koju nam je Gospodin povjerio, želim svima vama – sretan Božić i blagoslovljenu Novu 2019. godinu.

vlč. Antun Štefan
Nacionalni ravnatelj PMD u RH

175 godina Djela svetog Djetinjstva

Dijete je u srcu Isusovu već dvije tisuće godina. Kineska djeca bila su u srcu brižna biskupa mons. Charlesa de Forbin-Jansona, koji je prije 175 godina utemeljio Papinsko misijsko djelo svetog Djetinjstva.

Djelo svetog Djetinjstva službeno je nastalo 9. svibnja 1843., kad je biskup pokrenuo akciju među malim Parižanima, koji su se zdušno odazvali njegovu pozivu da za djecu Kine izmole *Zdravo Marijo* i svakog mjeseca daruju jedan novčić za njihove potrebe, a Djelo svetog Djetinjstva dobilo je geslo, koje je i cilj toga velikog pokreta: „Djeca pomažu djeci“.

Danas se milijuni djece informiraju o životu druge djece i njihovih crkava, pomažu jedni drugima i mole jedni za druge. Djeca iz više od 150 zemalja otkrivaju jedni druge i trude se molitvom i materijalnim darovima pomoći da Božja ljubav ugrije svako srce, osobito ona kojima je to najpotrebnije.

Djelo svetog Djetinjstva ponudilo je novi stil misijske animacije – najmlađi djeluju u duhu misijske naravi Crkve, u kojoj je svaki krštenik pozvan pronositi Isusovu radosnu vijest u svojem životu. Djeca su po Djelu svetog Djetinjstva postala aktivni subjekti i veliki promotori vjere i dobrote. Svake godine posredstvom Djela pomognu oko 20 milijuna svojih vršnjaka, koji žive u misijskim zemljama Afrike, Azije, Južne Amerike, Oceanije i Europe. Pomoć se realizira u mnoštvu projekata – samo u 2017. financirano ih je 2834 posredstvom Fonda solidarnosti za potrebitu djecu svijeta, a svaki taj pothvat jest znak uspješne misijske animacije.

Djelo svetog Djetinjstva uči djecu o potrebama djece iz drugih krajeva svijeta i potiče ih na solidarnost te ljubav za misije. Doznajući za nevolje svojih vršnjaka, djeca odrastaju sa spoznajom o potrebama i problemima svojih najbližih, kao i nepoznatih ljudi kojima treba pomoći, najprije molitvom. Moleći svakodnevno, djeca odrastaju u misijskoj svijesti, koja će ih pratiti cijeli život, oplemeniti ih i usmjeriti na Boga. Za dobro se često treba i žrtvovati, a sudjelujući u projektima Djela svetog Djetinjstva, djeca uče da žrtva za druge donosi velike plodove. Mada su njihove žrtve u očima svijeta male i jednostavne, mnogo znače siromašnom djetetu u misijskim zemljama. Predivna je spoznaja da maleni svojim duhovnim i materijalnim darivanjem svjedoče Boga!

Djeca su u svojim aktivnostima već 175 godina pod okriljem Djela svetog Djetinjstva. Sadašnjost su i budućnost Crkve, sposobna zajedničkim snagama učiniti velika djela. Djelo je utemeljeno na primjeru Isusa Krista, koji je djecu stavljao u središte pozornosti, da bi ona rasla u vjeri, ljubavi i zajedništvu s drugima.

Pjevači Betlehemske Zvijezde

“Pjevači betlehemske zvijezde” običaj je koji seže još iz Srednjeg vijeka, kada su dječaci obučeni kao kraljevi išli po ulicama i glumili put jaslicama.

Prva akcija organizirana je u Njemačkoj 1959. godine, a danas u njoj sudjeluje skoro milijun malih misionara. Iz tog razloga u prosincu 2015. godine akcija “Pjevači betlehemske zvijezde” proglašena je nematerijalnom kulturnom baštinom pod zaštitom UNESCO-a.

Za organiziranje Pjevača Betlehemske zvijezde u svojoj župi ili školi možete koristiti predloženi tekst ili osmisлити svoj tekst. Potrebno je pripremiti tekst za 3 kralja, 1 zvjezdonosca i 1 anđela.

Posjet obiteljima

(Na ulaznim vrstima doma pjevaju):

TRI KRALJA JAHAHU,
S ONIH SUNČANIH STRAN,
//:TRI DAR NOŠAHU
MIR, ZLATO, TAMIJAN.://

Zvjezdonosac

Betlehemska zvijezda dovela nas je k Vama.
Dolazimo iz daleke zemlje, idemo od vrata do vrata
i navješćujemo rođenje Malog Isusa – našeg Spasitelja.

Gašpar

Put nas je vodio kroz mnoge zemlje.
Bili smo u Africi, Aziji i ostalim siromašnim krajevima naše planete.

Na putu smo vidjeli mnogu djecu, skupljenu pored puta.
Jako nas je potreslo,
kad smo vidjeli kako je toj djeci oduzeto djetinjstvo.

Melkior

Umjesto da uče, prebiru po smeću,
umjesto da se smiju, obuzeti su tugom.
Umjesto da se igraju, prose za svagdašnji kruh,
umjesto nade, budućnost im nudi patnju i stradanje.

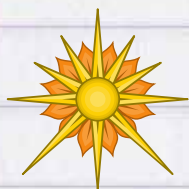
Baltazar

A poruka iz Betlehema glasi:
Nijedno dijete na svijetu ne smije se zaboraviti i napustiti.
Zato ne smijemo na to ostati bezosjećajni i nijemi
te stajati po strani, dok djeca propadaju u siromaštvu.

Anđeo protumači razlog dolaska:

Mi smo “Pjevači Betlehemske zvijezde” točnije, mi smo mladi suradnici misija. Djelujemo u našoj župi i članovi smo svjetskog pokreta katoličke djece u svijetu koji nosi naziv „Djelo svetog djetinjstva“. Kroz proteklo vrijeme svoga postojanja naši stariji prijatelji, a sada mi, pomažemo naše misionare molitvom i odricanjem. Vas molimo da nam pomognete svojim darom kako bi naša suradnja s misijama bila što djelotvornija, jer i sami znate da mnoga djeca u svijetu nemaju kruha, odjeće obuće ni novca za školovanje. U ime malog Isusa mi Vas molimo, darujte svoj prilog za siromašnu djecu u svijetu. Hvala Vam na svakom daru!

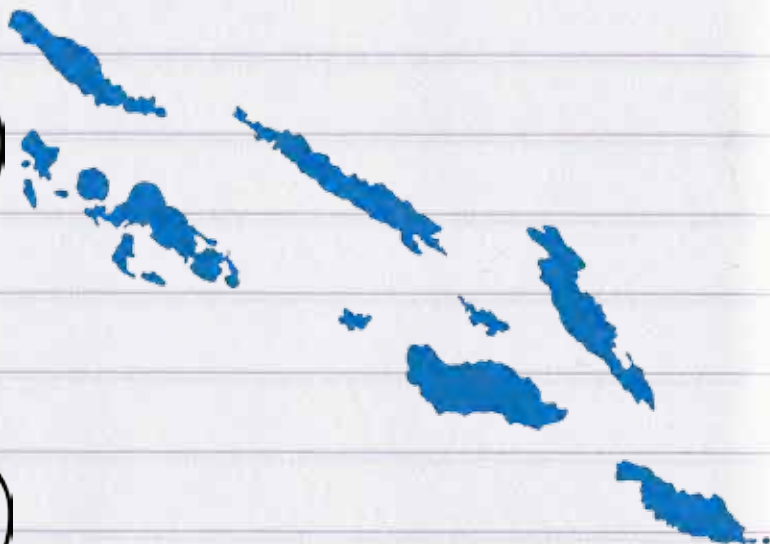
Zapjevamo: Radujte se narodi...

Ove godine upoznajmo predivne Salomonske Otoke, otočnu državu u Tihom oceanu (Oceanija), u kojoj od 2011. godine djeluju sestre milosrdnice sv. Vinka Paulskoga.

Država u kojoj živim zove se Salomonski Otoci. Nalazi se istočno od Papue Nove Gvineje i sastoji se od šest velikih i 900 manjih otoka. Geslo Salomonskih Otoka glasi: „Voditi je služiti“.

Ja sam Kevin Kakasi. Rođen sam 8. lipnja 2004. u Bumi, na otoku Malaiti, u otočnoj državi Salomonski Otoci. Završio sam 5. razred osnovne škole. Čuo sam da želite nešto više znati o meni, pa vam se zato javljam.

Najviša planina, Mount Popomanaseu, visoka je 2335 metara i nalazi se na otoku Guadalcanalu.

Salomonski Otoci imaju 611 343 stanovnika, što ih stavlja na 161. mjesto među 194 države svijeta. Službeni je jezik na Salomonskim Otcima engleski, ali ja govorim i svoj plemenski jezik Kwaio kojeg mi zovemo Koio.

Glavne su privredne djelatnosti poljoprivreda, ribarstvo, rudarstvo i drvna industrija. U poljoprivredi se posebno uzgaja kakao, kokos, palmine sjemenke, riža, krumpir, goveda i svinje.

Zastava Salomonskih Otoka pokazuje štit koji je uokviren krokodilom i morskim psom. Geslo se nalazi ispod njega. Preko štita nalazi se kaciga s ukrasima, okrunjena stiliziranim suncem.

Moja obitelj

Mjesto u kojem živim zove se Buma i nalazi se na otoku Malaiti, u maloj otočnoj državi Salomonski Otoci. Živim s roditeljima i svojih devetero braće i dvije sestre. Tri su moja brata oženjena, ali žive s nama sa svojim obiteljima.

Kuće u našem selu nalaze se uz ocean, građene su od drveta, a krovovi su im pokriveni lišćem. Imamo vrt, gdje uzgajamo voće i povrće, posebno slatki krumpir (batat), koji najčešće jedemo uz poneku ribu. Nismo gladni, ali veoma sam sretan kad mi ponekada časna sestra da lizalicu.

Moji roditelji rade od školjaka različite suvenire, a posebno *shell money*, naš tradicionalni „novac“ od školjaka, koji kasnije mijenjamo za pravi, papirnati novac. Kod nas je

još uvijek važan novac od školjki, posebno za vjenčanja. Kad se mladić zaljubi u djevojku i želi ju oženiti, kaže to roditeljima. Roditelji spremne dar u obliku lančića od školjka. To su zaruke. Djevojčini roditelji kažu „cijenu“ svoje kćeri, i to u novcu, školjkama ili u kojoj drugoj vrijednosti. Velika je razlika od sela do sela i iz čije je djevojka obitelji. Ako je školovana, onda je „skuplja“. Kad se dogovore, vrijeme „isplate“ može početi i duže trajati, čak i nekoliko godina. Volim kad je vjenčanje u mojem selu, jer se tada slavi, uz puno glazbe i plesa, čak i nekoliko dana. Mladenci su uvijek lijepo odjeveni, a mi djeca ih pratimo i veselimo se zajedno s njima.

Moja škola

Na Salomonskim Otocima osnovna škola traje šest godina, a srednja sedam godina. Školska godina traje od veljače do kraja studenoga. Završio sam 5. razred osnovne u školi *Community high school Baulo*, koja ima oko 600 učenika. Neki moji prijatelji dolaze u školu iz sela koja su udaljena čak i 50 km od nas. Svi putuju pješice, i to većinom bosu, no nađe se netko i s japankama. Od moje kuće škola je udaljena samo dva kilometra, što nije daleko, ali da bismo iz svojeg sela došli do škole, moramo prijeći most, koji tijekom plime prekrije more, tako da moramo gaziti kroz vodu do koljena. Čak i kada časne sestre autom idu preko mosta, nekada moraju čekati tri sata dok se more povuče. Rekle su da će sagraditi novi most uz pomoć prijatelja iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, pa smo zbog toga svi vrlo radosni.

U mojem razredu je 30 učenika. Volim ići u školu i imam dobre ocjene, ali odlazak u školu je svake godine neizvjestan. Često je mojim roditeljima problem platiti školarinu, koja se plaća svake godine. Kao i drugi, snalaze se radeći u vrtu i izrađujući „novac“ od školjaka. Neki roditelji hrane svinje ili kokoši, pa, ako što mogu prodati, onda time plate školarinu. No, nažalost, novca uvijek nedostaje, pa smo zahvalni misionarkama, koje nam pomažu u plaćanju školarina koliko komu nedostaje, a često plate i cijelu. Pomažu nam i u nabavi uniforma, koje moramo nositi. Boja uniforma razlikuje se po školama. U školi učimo engleski, koji je službeni jezik, ali najčešće govorimo na jeziku pidžin, koji zvuči kao malo iskrivljeni engleski. Najviše volim društvene predmete, prirodu i zemljopis. Kada odrastem, želio bih biti učitelj.

U crkvi

Moja župa je posvećena Duhu Svetomu. U njoj djeluju misio-
narke Crkve u Hrvata, sestre milosrdnice sv. Vinka Paulskoga.
Svi rado idemo na misu, a ja i moji prijatelji ministriramo. Misa
je vrlo lijepa, uz ples i prekrasne zvukove bubnjeva i drugih
naših glazbala.

Kod nas se vrlo često misna čitanja glume. Časne sestre kažu da
smo pravi glumci, kao da smo u kazalištu. Posebno svečano je
blagdanima, kad se prema oltaru nosi knjiga evanđelja, a djeca
ju prate uz ples, obučeni u lišće. Svečano pjevanje tada predvo-
de katehisti. Često nam svećenik naglašava da nam crkva treba
biti mjesto molitve i susreta s Gospodinom, a časne sestre nam
stavljaju na srce da živimo i radimo s Kristom i za Krista.

Volim ići na misu, a posebno volim ministrirati, pa idem na
misu čak i radnim danom. Časne sestre su uz pomoć prijate-
lja izgradile i Odgojno-obrazovni centar „St. Louise“. Onamo
redovito odlazimo na dodatno učenje engleskoga, a odne-
davno svake subote imamo kateheze, pa na njima gledamo
filmove, molimo, radimo u skupinama, družimo se...

Listopad mi je vrlo drag mjesec zbog listopadskih pobožnosti.
Tada na našem otoku kip Gospe ide od kuće do kuće. Sve je
vrlo svečano i gledamo tko će ljepše ukasiti i pripremiti do-
lazak Majke Marije, koja nam donosi blagoslov. Kada dođe k
nama, mi ju okitimo te uz molitvu i pjesmu ostajemo cijelu noć
zajedno uz nju. Sretni smo s Majkom Marijom.

Božić na Salomonskim Otocima

Sвета миса полночка је у девет сати navečer и тада сви идемо у цркву. Дневна миса на Божић је у девет сати ујутро. Ја министрирам на обје мисе. Црква буде пуна те сви уз пјевање божићних pjesama слушамо о томе како се родио наш Спаситељ. Божићу св. мису сваки пут анимира друга заједница и нама је увијек изненађење што ће припремити. Најљепши ми је scenski prikaz Исусова рођења, када деца глуме анђеле. У цркви се направе lijepe jaslce и сви радо идемо до њих помолити се Малому Исусу за своје обitelji. А радо се и сликамо с Малим Исусом. Прошли Божић часне сестре су нам подijelile чоколадни keks, bilježnicu, olovku и малу torbu. Сви смо били срећни јер већина нас нема

torbe, već носимо књиге у пластичној врећици. А једном су нам за Божић свима даровале kipiћ Malog Исуса који је био у školjci. Били смо срећни што смо добили Malog Исуса.

Божић је на Salomonskim Otocima obiteljsko slavlje. На Badnjak navečer припреми се храна за пећење у motuu. То је посебан начин пећења, кад се храна сложи у lišće и стави између vrelog kamenja те се пеће до јутра, када буде пећена. Тако пећемо krumpir, meso, ribu и остало. Све је врло ukusno. Највише volim бити у својој obitelji због тога јер смо тада сви заједно, molimo и дружимо се.

Oče naš na jeziku Kwaio

Mama'a ameeru 'i Langi,
Meeru meru siria ta'a lo'oo
Te'efou 'agila fa'aba'itaa
Latamu,
Tofuna ngaia 'e abu 'e iiki.
Meeru miru siria 'i'oo 'ani
Ba'ita fafia mangona ta'a
Lo'oo te'efou.
Ma nga kwaisiriinga amu 'ani
Lau no'o 'i wado
'ilaka'u la'u mola 'i Langi.
'Oi kwatea mai fangalaa ne'e
To'o mia meeru fana gani
Lo'oo.
Moko 'olafanataa na rianga
Ameeru,

'ilaka'u la'u mola na'a
'imeeru meru 'olafanataa na
Rianga na ta'a lo'oo te'efou
Na gila agea ni 'ola 'e ria
Ameeru.
'I'oo sia alami 'ameeru mola
Fana lekanga 'ubulana
Irito'onga ne'e riufi 'ameeru.
Ma 'i'oo 'ani fa'amoori
'ameeru fa'asia la Saetan.

Oče naš na jeziku Pidžin

Dadi blong mifala long heven,
nem blong yu nao hemi mas
stap bikfala.
Yu mekem kingdom blong yu fo
kam.
Yu mekem wanem yu leakem
nomoa fo hapen long
disfala wol, olsem wea
hemi hapen long heven.
Yu givim kam kaikai wea hemi
fitim mifala fo tude.
Yu fogivim mifala long oketa

ravis samting wea mifala
duim,
olsem mifala tu fogivim
olketa hu i duim olketa
ravis samting lo mifala.
Yu no letem enikaen
samting kam fo traem
mifala,
bat yu savem mifala from paoa
blong Seitan. Amen.

Afrika - kontinent posebnosti

Misijska radionica za djecu predškolske dobi

S. Marija Pia Tadijanov, Milosrdne sestre Sv. križa
Dječji vrtić PPO „Sunčev sjaj – Nazaret“, Zagreb

Područje: istraživačko-spoznavno

Dobna skupina: mješovita skupina (djeca u dobi od tri do šest godina)

1. Cilj aktivnosti

Poticati istraživačko-spoznavne kompetencije upoznavajući djecu s karakteristikama i posebnostima Afrike. Stvarati uvjete za zadovoljenje djetetove potrebe za znatiželjom, kreativnošću te omogućujući osjećaj sveopće Božje ljubavi prema djeci svega svijeta.

2. Razvojno primjerene i integrirane zadaće

Duhovni razvoj:

- Osviještenje Božje prisutnosti nad cijelim svijetom.
- Omogućiti ozračje suosjećanja i solidarnosti s bližnjima, drugačijima.

Spoznavni razvoj:

- Jačati djetetove kompetencije (slobodno istraživanje i bilježenje ishoda aktivnosti).
- Poticati razvoj operativnog mišljenja (stvaranje pojmova, povezivanje količine i broja, uspoređivanje životinja, pridruživanje, nizanje, bilježenje pomoću slika i simbola).

- Omogućiti uvjete za promatranje povećalom (globusa, životinja).
- Razvijati divergentno mišljenje istraživačkim poticajima i poticajnim pitanjima.
- Stvoriti uvjete za poimanje pojmova država i zastava (Svazi, Kenija, Benin, Angola...).

Razvoj govora, komunikacije i stvaralaštva:

- Bogaćenje rječnika nazivima kontinenata koje karakteriziraju boje na misijskoj krunici: Afrika, Amerika, Europa, Oceanija, Azija.
- Bogaćenje rječnika pojmovima država te afričkih životinja (lav, zebra, žirafa, gazela, gorila, vodenkonj, nosorog, gepard, slon...)
- Utjecati na poboljšanje grafomotorike, posebno fine motorike i okulomotorike provlačenjem slamke kroz konac, ukrašavanjem ogrlica...
- Poticati kreativnost i preciznost kod aktivnosti puhanja tuša slamkama.
- Utjecati na razvoj predčitačkih vještina pomoću povezivanja sličnosti fonema u nazivima država.
- Razvijati sposobnost slušanja i izražavanja (preporučavanje, imenovanje te razgovor o misijama).
- Omogućiti međusobno dogovaranje kod ukrašavanja haljine, nakita...
- Poticati artikulaciju glasova u igrama pridruživanja kvačica slikama.
- Pjesme *Kontinenti*, *Tko stvori...*

Tjelesni i psihomotorni razvoj:

- Razvoj kombinacije i preciznosti pokreta (skakanje po krugovima u društvenoj igri).
- Utjecati na razvoj ritma, melodije te takta sviranjem te plesanjem na afričke melodije.
- Omogućiti razvoj fine motorike uz preciznost (pincetnim hvatom, pridruživanjem, lijepljenjem kolaža, povezivanjem).

Socio-emocionalni razvoj:

- Utjecati na razvoj samovrjednovanja bilježenjem vlastitih dostignuća (fotoaparatom).
- Utjecati na poštovanje i prihvaćanje različitih kultura, običaja, boje kože.
- Poticati na solidarnost prema ljudima u potrebi.
- Omogućiti uvjete za suradničko učenje dogovaranjem u istraživačkim i društvenim aktivnostima.
- Poticati suradničku igru i dogovaranje.
- Stvoriti ugodnu i toplu atmosferu (tiha glazba).
- Razvijati samostalnost poticanjem i ohrabivanjem djeteta.

3. Kontekstni uvjeti

Organizacijski:

Osigurati poticajno okruženje privlačnim materijalima i raznolikim poticajima. Materijale rasporediti po sobi tako da se određena aktivnost može raditi u manjim grupama, individualno ili u paru. Omogućiti djetetu samostalan izbor aktivnosti.

Prostorni:

Centar početnog čitanja i pisanja:

- pisanje uz predložak zastava afričkih država;
- pridruživanje kvačica sa slovima afričkim zastavama;
- pisanje riječi uz predmete (afričke životinje: žirafa, slon, nosorog, gorila, gazela, zebra...);
- dopunjavanje slova koja nedostaju nazivima odjevnih predmeta Afrike.

Matematički centar:

- pridruživanje kvačica slikama afričkih životinja na karticama.

Istraživački centar:

- prepoznavanje i promatranje fotografija ljudi Afrike povećalom;
- povezivanje sličica uz figure afričkih životinja;
- slagalica (puzzle) afričkog kontinenta;

Stolno-manipulativni centar:

- memori s afričkim životinjama;
- simbolička igra „modna revija u Africi“ (odijevanje u afričke haljine i stavljanje prethodno izrađena nakita);
- slagalica (*puzzle*) afričkog kontinenta;
- simbolička igra afričkim lutkama.

Likovni centar:

- izrada misijske krunice od stiropornog flipsa;
- izrada nastamba od tuljaka;
- izrada lančića od papirnatih tanjura;
- izrada narukvica od slamka;
- izrada šuškalica od papirnatih čaša i sjemenaka;
- ukrašavanje afričke haljine od kolaža;
- puhanje slamkama oko afričkog kontinenta.

Građevinski centar:

- konstrukcija afričkog sela od drvenih geometrijskih tijela u boji.

Socijalni:

Poticati suradnju zajedničkom suradnjom u aktivnostima te omogućiti rad u paru ili u manjim grupama.

Materijalni:

Centar početnog čitanja i pisanja:

- enciklopedije *Najopasnije životinje*, *Život kao moj; kako žive djeca svijeta*, *Kontinenti i države*, *Životinje svijeta*;

- enciklopedije *Najopasnije životinje*, *Život kao moj; kako žive djeca svijeta*, *Kontinenti i države*, *Životinje svijeta*;
- izrada poučnog plakata o Africi;
- lutke „tri rase“ – uočavanje sličnosti i razlika;
- odgojni video: *Djeca Afrike*.

- kvačice sa slovima afričkih zastava;
- plastificirani odjevni predmeti s nazivima;
- flomasteri;
- figure afričkih životinja.

Istraživački centar:

- fotografije stanovnika Afrike,
- povećalo,
- afrički kontinent,
- globus,
- životinje Afrike,
- hamer,
- prijenosno računalo.

Stolno-manipulativni centar:

- karton,
- afričke životinje,
- afričke lutke,
- afrička odjeća.

Likovni centar:

- ljepilo,
- kolaž,
- hamer,
- slamke,
- tuljci,
- tempere,
- papirnati tanjuri,
- konac,
- tuš,
- slama.

4. Metode rada (Došen-Dobud)

- metoda individualnog razgovora
- metoda praktičnih radova
- metoda demonstracije

5. Planiranje aktivnosti u vremenskome i metodičkom slijedu

Predviđena uloga odgojitelja

- Tijekom jutarnjeg okupljanja i u suradnji s djecom formira centre aktivnosti u sobi dnevnog boravka.
- U svim predviđenim aktivnostima sudjeluje kao:
 - suigrač,
 - poticatelj,
 - pomagač,
 - opskrbljivač.

Artikulacija središnje aktivnosti

Na početku se djeci ponude svi predviđeni poticaji. Omogućuje se prostorno uređenje da djeca mogu proizvoljno izabrati aktivnost koja ih zanima te raditi samostalno, u paru ili u manjim grupama. U slučaju nepronalaženja pojedinog djeteta ni u jednom poticaju, zajedno s djetetom proći sobom i pokušati dijete usmjeriti prema aktivnosti za koju bi se moglo uključiti.

Pri smanjenju interesa te kada većina djece prođe po nekoliko poticaja, odgajatelj se oblači u afričku odjeću te tako svraća pozornost na sebe. Govori djeci da stave na ruke i vrat svoje narukvice i ogrlice, pa da zajedno naprave jednu reviju, nakon koje slijedi nešto posebno za njih. Uz afričku glazbu svi plešu u svojim izrađenim ukrasima, a potom sjedaju na sag.

U polumračnoj sobi pušta se video zapis o Africi. Potom odgajatelj postavlja pitanja: „Što ste vidjeli? Je li bilo nešto neobično što dosada niste vidjeli? Što ste zapamtili iz videa? Što smo saznali o Africi?“ Djeca zaključuju da je Afrika dio našeg planeta, koji je stvorio Bog, te zapjevaju: „Tko stvori ovu našu zemlju...“.

Nakon toga pleše se uza zvukove afričkih bubnjeva, a djeca sa svojim šušalicama također prate melodiju.

U sljedećim danima proširuje se tema i svaki dan ili tjedan, ovisno o dječjim interesima, obrađuju se životinje svijeta, začini i afrička hrana, glazbeni instrumenti, načini ponašanja te različiti jezici svijeta, uz učenje određenih riječi, pjesama i plesova.

Dječji molitveni ukrasi

Kreativna priprema za Božić

Objasnite djeci da ćete napraviti molitvene ukrase koji će pomoći da zajedno mole i pripreme se za rođenje Malog Isusa. Podijelite djecu u četiri skupine. Svaka skupina predstavlja drugu temu iz jednoga od četiri tjedna došašća: nade, mira, radosti i ljubavi. Svakomu djetetu zatim podijelite predloške za izradu molitvenih ukrasa.

Djeca u 1. skupini podijelite predložak svijeće, koja predstavlja nadu.

Djeca u 2. skupini dobit će oblik golubice, koja označava mir.

Djeca u 3. skupini imat će predložak anđela, koji predstavlja radost.

Djeca u 4. skupini dobit će oblik srca, koji simbolizira ljubav.

Pozovite djecu da svojim crtežima ukrase predloške s jedne strane. Zamolite djecu da napišu svoje ime i svoju molitvenu nakanu (nešto za što žele moliti) na praznoj strani svojeg predloška. Molitvene nakane mogu biti u skladu s temama:

Svijeća (nada) – molite Isusa za nešto za što se nadamo.

Golubica (mir) – molite za mir ili se ispričajte nekomu za nešto (darujte mir s drugima).

Anđeo (radost) – zahvalite Isusu za nešto što vam donosi radost ili ga zamolite da donese sreću drugima.

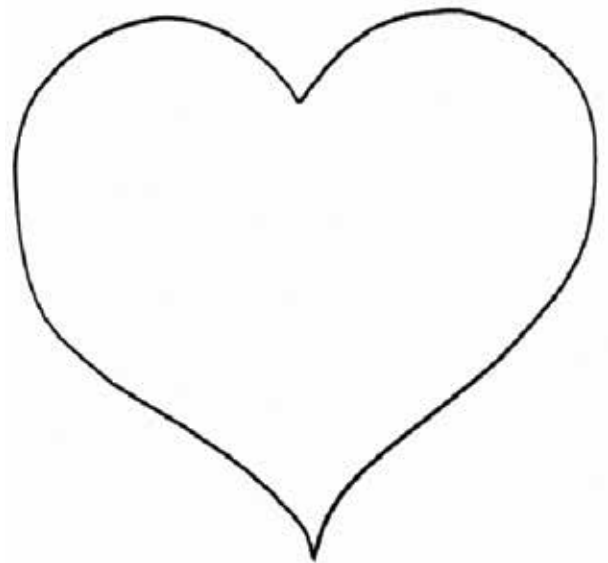
Srce (ljubav) – molite Isusa za nekoga koga volite ili molite da možete podijeliti Božju ljubav s drugima.

Nakon što su ukrašeni svi likovi i napisane molitvene nakane, stavite ih u kutiju. Tijekom adventa djeca neka izvlače jednu ili više molitava (prilagoditi da se završi do Božića) i na

kraju susreta molite zajedno na tu nakanu. Crtež može biti i anoniman ili dijete može napisati više molitava.

Nakon što su djeca izmolila sve molitvene nakane, došli ste do kraja adventskog hoda i spremni ste za Božić. Molitvene ukrase iskoristite za ukrašavanje božićnog drvca. Ne zaboravite ukrasnu vrpцу ako ih želite objesiti. Ako želite, napravite zvijezdu s imenom dječje grupe i stavite ju na vrh stabla.

Igrokaz

Djeca pomažu djeci

Domagoj Topić, bogoslov
Nadbiskupsko bogoslovno sjemenište, Zagreb

(Na scenu dolazi biskup.)

Biskup: Bog! Ja sam otac biskup Charles i danas ću vam ispričati kako smo moji mali prijatelji i ja pomogli djeci u Kini. Bilo je to prije mnogo godina, točnije prije 175 godina. Imao sam veliku želju otići i pomoći djeci u Kini. Znao, nisam želio da tamošnja djeca zbog siromaštva i neznanja svojih roditelja budu prepuštena umiranju zbog gladi, a pritom još bez sakramenta krštenja. No kao i svugdje, i u Crkvi postoji poslušnost. I tako sam ja poslušao svoje nadređene, koji su rekli da sam potrebniji ovdje u Francuskoj, da bih ovdje navješćivao Božju riječ. Ali i dalje nisam imao mira. Stalno sam bio u kontaktu s misionarima koji su otišli u Kinu. Pričali su mi o mukama koje djeca ondje trpe. Pošto nisam mogao biti s njima, odlučio sam im nekako pomoći odavde iz Francuske.

Uloge:

biskup Charles de Forbin - Janson (čitaj: Šarl),
dijete 1,
dijete 2,
dijete 3,
dijete 4,
mama,
Maks.

I zato vas sve sada vodim u prošlost, prije 175 godina, da vidite kako smo im mi pomogli i kako je nastalo Djelo svetog Djetinjstva.

(Biskup odlazi s pozornice, a na pozornicu dolazi četvero djece.)

Dijete 1: Otac biskup je u nedjelju na misi rekao da danas s nama djecom mora ozbiljno razgovarati.

Dijete 2: Ozbiljno, kao s odraslima?

Dijete 3: Mislim da da. A zašto ti nosiš kravatu? *(Kaže djetetu 4.)*

Dijete 4: Pa zar nisi sada čula da biskup želi razgovarati s nama odraslo, a to što smo mali ne znači da nismo odrasli. Zato sam ja uzeo kravatu, da budem odrastao.

Dijete 2: I gospod odrasli, što ima u odraslom svijetu?

Dijete 4: Ima puno igračaka i slobodnog vremena.

Dijete 2: No, no! Što mislite, zašto nas je biskup pozvao?

Dijete 3: Možda zato što smo pričali pod misom?

Dijete 1: Ja nisam pričala, ja sam se molila.

Dijete 4: Možda nas pozove da idemo igrati nogomet?

Dijete 1: Možda, možda, možda, a možda da pričekamo da dođe pa da nam kaže?

(Na scenu dolazi biskup.)

Biskup: Dragi moji prijatelji, hvaljen Isus i Marija!

Svi: Uvijek hvaljeni bili!

Biskup: Dragi moji, pozvao sam vas da porazgovaramo o jednoj ozbiljnoj temi.

Dijete 4: Da, da, oče, zato sam ja stavio kravatu, pošto je ovo ozbiljan razgovor, kao s odraslima.

Biskup: Baš naprotiv, dragi moj. Želim razgovarati s vama ozbiljno, ali ozbiljno kao s djecom. Odrasli to ne bi razumjeli.

Dijete 2: Oče biskupe, o čemu je riječ?

Biskup: Vidite prijatelji moji, tamo veoma daleko, u Kini, vaši prijatelji su u nevolji.

Dijete 3: Kako to mislite „naši prijatelji“? Mi ondje nikoga ne poznajemo.

Dijete 1: Štoviše, ni ne znamo gdje je Kina!

Biskup: Eeeee prijatelji moji, budući da smo svi mi djeca i prijatelji Božji, tako su i sva djeca i vaši prijatelji po Kristu. Kao što sam vam rekao, tamo veoma daleko, u Kini, vaših prijatelja ima vrlo mnogo.

Dijete 4: Koliko je to „vrlo mnogo“?

Biskup: Više nego vas.

Dijete 3: Nas je ovdje četvero, znači da njih ima osmero?

Biskup (nasmije se): Ne, ne, tri puta više nego što ima djece ovdje u Francuskoj.

Dijete 1: Uuuu, to je vrlo, vrlo mnogo.

Biskup: Tako je. Vidite, ondje ima tako mnogo djece. A ta djeca moraju jesti, kao i vi. Nažalost, budući da je vaših prijatelja ondje mnogo, nema dovoljno novca da bi svi mogli jesti. A nema ni dovoljno svećenika koji bi ih krstili i brinuli se o njima.

Dijete 3: Ah joj, i što se događa s tom djecom?

Biskup: Nažalost, ta djeca prije vremena odlaze s ovog svijeta k Isusu.

Dijete 2: Ajme, pa kako im mi možemo pomoći?

Biskup: Znao sam da na vas mogu računati. Predlažem da svaki dan izmolite *Zdravo Marijo* za svoje prijatelje i svaki mjesec od-

vojite jedan novčić da bi vaši prijatelji imali obrok.

Dijete 1: To je odlična ideja.

Dijete 3: Sviđa mi se.

Dijete 2: Može.

Biskup: Evo, vama, svojim najbližim suradnicima, predlažem tu ideju, a vi ju proširite među svojim prijateljima.

Svi: Može.

(Svi odu sa scene osim biskupa.)

Biskup: Dragi moji, tako je počelo Djelo svetog Djetinjstva. Djeca su pomagala djeci. Za kraj ću vam ispričati jedan događaj koji govori o mojem malenom prijatelju, koji je i sam bio siromašan. Ali on nije bio siromašan u srcu. Zove se Maks i ima osam godina.

(Biskup ode sa scene. Na scenu dolaze mama i sin.)

Maks: Mama, mama, obvezno moramo pomoći prijateljima u Kini.

Mama (začudoeno): Da? Ali vrlo smo siromašni i nemamo novca!

Maks: Kako nemamo, mama? Naš novac je gore na vitrini. *(Pokazuje na vitrinu.)*

Mama: Sine moj, to nam je sva ušteđevina za kruh. Ostat ćemo bez kruha ako damo taj novac.

Maks: Kako možemo ostati bez kruha ako ga dajemo dragomu Bogu i njegovim prijateljima?

(Maks uzima jedan novčić i odlazi sa scene. Mama odlazi za njim, a na scenu dolazi biskup.)

Biskup: Evo ga, prijatelji moji. Tako je nastalo Djelo svetog Djetinjstva. Tako su djeca pomagala djeci i pomažu i dan-danas. Ubrzo se Djelo proširilo po Europi, a zatim po cijelom svijetu. Vjerujem da ćete i vi u svojem srcu pronaći mjesta za svoje prijatelje, a ja sada idem drugim malenim prijateljima ispričati ovu priču.

(Biskup odlazi sa scene.)

Mankala

Upute za izradu i igru

Marina Međimurec Čupić, vjeroučiteljica
Župa sv. Alojzija Gonzage, Popovača
Sisačka biskupija

Sami izradite odličnu, iako slabo poznatu društvenu igru. Sve sastojke za tu društvenu igru već imate kod kuće!

Jeste li ikada igrali ili bar čuli za igru mankala?

Mankala je društvena igra misaonog karaktera i logičko-matematičke kombinatorike, koja se u različitim varijantama igra na četiri kontinenta: u Africi, Aziji, Južnoj i Sjevernoj Americi. U Europi nije nikada zaživjela. Arheološka istraživanja potvrdila su da se mankala igrala još u doba neolita i stoga se smatra jednom od najstarijih društvenih igara na svijetu.

Pravila su jednostavna, ali se rezultat ne postiže lako. Učenjem mankale razvija se sposobnost kalkulacije, strateškog mišljenja i taktike. Igra ima više verzija, ali u svakoj je osnovni koncept prebacivanje kamenčića iz jedne posudice u drugu (i sama riječ *mankala* na arapskome znači 'prebacivanje').

Potrebni materijali:

- o Dvije kartonske kutija od jaja.
- o Vruće ljepilo.
- o Boja – u spreju ili tempere.
- o 48 komada kamenčića, špekula ili graha.

Izrada ploče za igru

Za igru je potrebno imati po šest malih posudica sa svake strane i po jednu veliku, tj. ukupno 14 posuda. Kutija od jaja ima 10 mjesta, pa ćete na nju morati nadovezati (zalijepiti) još dvije male posude, a velike posude, koje idu sa strane, izrežete od gornjeg dijela kutije. Žetoni za igru su najčešće krupne sjemenke, kamenčići, sitne školjke, pikule ili bilo koji drugi materijal praktičan za igru.

Kako igrati?

Za početak igre potrebno je postaviti četiri kamenčića u svaku od 12 malih posuda (velike posude ostaju prazne).

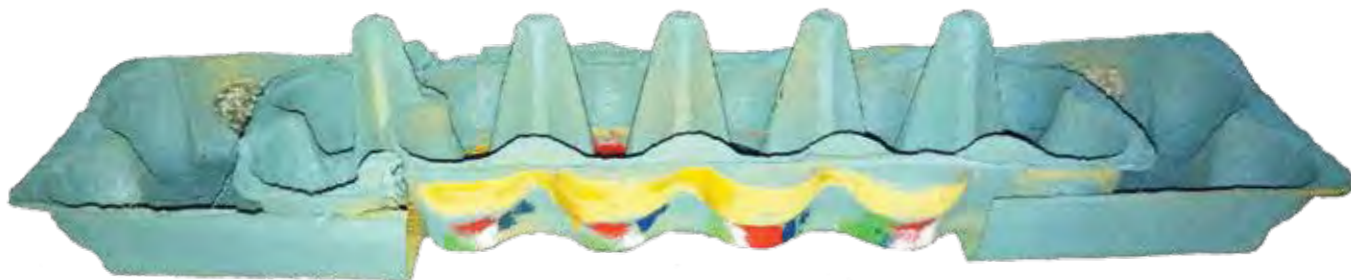
Ovdje ćemo opisati najčešću varijantu igre sa 2x6 rupa i 48 kamenčića. Ploča mankala sastoji se od dva reda s po šest rupa. Na početku igre vi i vaš protivnik sjedite jedan nasuprot drugomu s pločom između vas. Red koji se nalazi bliže vama jest vaš red. U svaku od 12 rupa stavljaju se četiri kamenčića, što čini ukupno 48 komada. Svaki igrač s krajnje desne strane svojeg reda ima proširenu rupu, koja se zove mankala. Krajnji cilj igre je sakupiti više kamenčića od svog protivnika.

Na početku igre igrač koji igra prvi uzima sve kuglice iz jedne od svojih rupa iz reda koji mu pripada. Stavlja jednu po jednu kuglicu u svaku rupu u smjeru suprotno od kazaljke na satu. Ako pritom stavljanju kuglica u rupice stigne do svoje mankale, ubacuje i u nju kuglicu. Ukoliko posljednja kuglica iz ruke završi u njegovoj mankali, ima pravo na još jedan potez. U suprotnome, on je završio i na potezu je njegov protivnik.

U slučaju da za vrijeme poteza igračeva posljednja kuglica iz ruke završi u njegovu praznom polju (u redu koji pripada njemu), a nasuprot tomu polju u protivničkom redu ima kuglica, njemu pripadaju i njegove i protivničke kuglice iz tog polja. Igra se završava kada svih šest rupa s jedne strane ploče budu prazne. Igrač na čijoj su strani preostale kuglice stavlja ih sve u svoju mankalu. Pobjednik je onaj igrač koji u svojoj mankali ima najviše kuglica.

Iako pravila na prvu zvuče vrlo komplicirano, brzo se svladaju čim počnete igrati. Ali oprez – igra je vrlo zabavna i moguće je da ju više ne ćete moći prestati igrati!

Dan Djela svetog Djetinjstva

Bogojavljenje, 6. siječnja 2019.

Vlč. Božidar Volarić, povjerenik za misije
Krčka biskupija

Prijedlog homilije

U ponoćnom slavlju Božića čitali smo i razmišljali o anđelima koji svojom pjesmom daju slavu Bogu i najavljuju mir na zemlji – mir ljudima miljenicima njegovim. Nebeska slava spustila se u tamu zemaljske noći i obasjala ju. U toj radosti navještaja i poziva zbilo se prvo putovanje koje promatramo u božićnom vremenu, a to je ono koje čine pastiri. Pastiri su bili toliko oduševljeni anđelovom porukom da su ostavili svoje ovce i krenuli na put vidjeti to čudo koje se dogodilo u Davidovu gradu Betlehemu. Ostavili su dotadašnju sigurnost, a pronašli su novo središte za svoje živote u Djetetšcu u jaslama.

Danas promatramo drugo putovanje. Putovanje na koje su se odvažili krenuti mudraci, Tri kralja. Putovanje je to iz daleka, koje nije praćeno onom nebeskom pjesmom i svjetlošću, nego slabim svjetlom zvijezde u koje mudraci stavljaju svu svoju sigurnost, povjerenje i nadu.

Mudraci su došli iz zemlje u kojoj se diže sunce, morali su okrenuti leđa svjetlosti da bi došli na istinsko svjetlo, koje je Krist. Mogli bismo reći i više od toga – morali su putovati noću tražeći svjetlucavu svjetlost zvijezde. U tami noći sve je isto, nemoguće je vidjeti detalje, a potrebno je razaznati gdje se nalazite i vidjeti kamo idete. Ti mudraci moraju naučiti novu mudrost. Mogli bismo ih u tom hodu vjere staviti među prve učenike u *Novom zavjetu*.

Putovanje mudraca važno je za nas navjestitelje Isusa Krista, u svijetu koji više nije motiviran kršćanskom objavom. Blagdan Bogojavljenja slavljenje je univerzalnosti Božjeg naroda, obnovljena u Kristu. Tradicionalno, mudraci su bili prikazani kao različiti pripadnici naroda koji su pozvani da pripadaju Crkvi – narodu Božjemu. No to je više od onoga odakle dolaze ili koga predstavljaju. Pokazuju nam da su pozvani i oni koji po svjetlu razuma nisu izgubili božansku sliku otisnutu u stvaranju. Nisu samo oni koji imaju neko iskustvo vjere, oni koji imaju prirodni interes za religiju, sklonost molitvi i bogoslužju pozvani štovati Isusa. On je također Gospodar onih koji nemaju vjerske korijene, onih koji u našoj svjetovnoj kulturi traže ono što je istinito i dobro i lijepo.

Što možemo naučiti iz tog putovanja mudraca – kraljeva ako želimo potaknuti druge da se kreću prema Isusu i nadu u njemu svoj pravi cilj?

Prvo, treba poticati svaku potragu ljudskog uma i duha za istinom, svaku potragu za svrhom i smislom. Ne znači da ćemo uvijek imati svjetlo zvijezde, ali sva je istina odjek one Vječne Riječi po kojoj je sve stvoreno.

Drugo, ne zloupotrebljavati *Sveta pisma* kao što je Herod učinio za svoje vlastite ciljeve, već vjerno prikazivati istinu evanđelja u cijelosti, čak i kada to uvelike košta. Radosna vijest koju smo primili nije u našem posjedu – mi smo njezini upravitelji. Kao što Ivan Krstitelj mora pokazati na ispunjenje Božjih obećanja, a ne na sebe.

I treće, kao što darovi koje mudraci donose tako snažno govore o tome tko je Krist, tako i mi moramo biti spremni onima koji dolaze Kristu predati ono najdragocjenije i najpročišćenije iskustvo svoje vjere. kao što su to nesebično činila i čine djeca diljem svijeta kroz ovih 175 godina postojanja Djela sv. Djetinjstva. Što bi rekao jedan svećenik: „Možda smo mi jedino evanđelje koje će netko u svojem životu vidjeti.“

Ne čine li upravo te tri stvari naši misionari i misionarke širom svijetu? Donoseći svjetlost Kristove istine u sve zakutke svijeta, potičući potragu uma i srca ljudi kojima dolaze, da oni postanu oplemenjeni novošću radosne vijesti; opirući se Herodima svijeta, koji traže svoje interese i resurse za svoj profit, a ne mare za čovjeka u njegovoj potrebi i dostojanstvu; dolazeći praznih ruku, ali noseći blago vjere i nesebične ljubavi prema Isusu Kristu...

Molimo zato za naš svijet na ovaj blagoslovljeni blagdan, da mnogi muškarci i žene vide ljepotu Sina Božjega i da svi zajedno budu njegovi učenici.

Molitva vjernika

Klanjajući se Kristu Gospodinu, koji se na današnji dan objavio pred narodima kao Spasitelj cijeloga ljudskog roda, recimo mu svoje molitve govoreći:

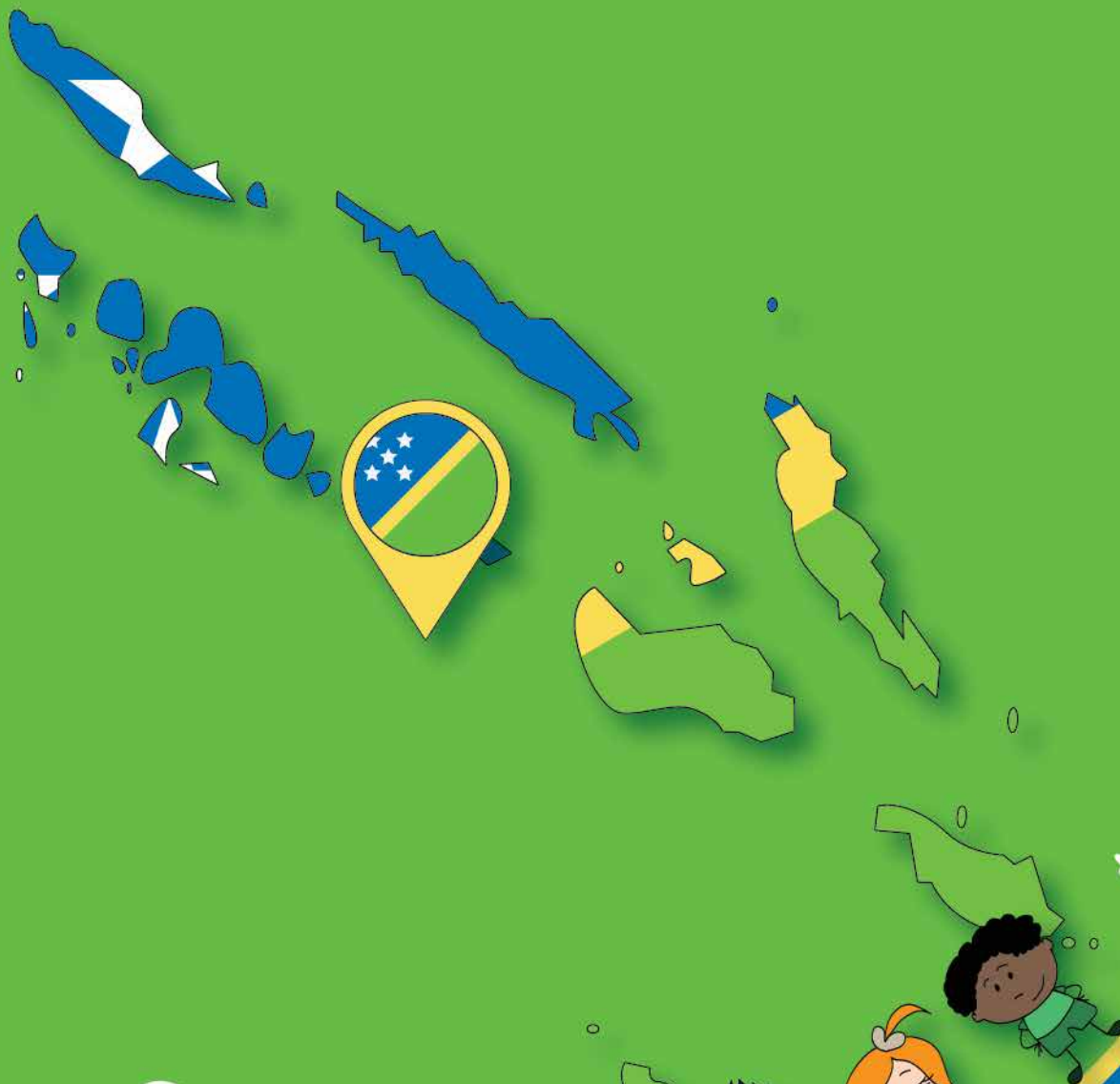
Pokaži nam, Gospodine, put svoje svetosti

1. Rasvijetli svojim Duhom život Crkve: da pastiri Crkve i odgovorni u ravnanju tvojim svetim narodom budu vjerni tvojoj riječi u naviještaju, molimo te.

2. Za sve one koji upravljaju narodom da ispunjeni odgovornošću i brigom za ljude budu nadahnuti evanđeoskim vrijednostima te promiču pravdu, mir i slogu, molimo te.
3. Čuvaj naše obitelji u jedinstvu i slozi, da djeca i mladi rastu u ljubavi, zajedništvu i vjeri, da budu izgrađeni u zrele ljude, spremne živjeti kršćanski poziv u izazovima svijeta, molimo te.
4. Za našu župu, da prodahnuti mudrošću Kristova križa umijemo ravnati svojim željama i htijenjima te svoje brige usmjerimo prema tvojemu daru spasenja, molimo te.
5. Za braću i sestre a posebno djecu diljem svijeta čija je životna radost ranjena patnjama i oskudijevanjem: pomози im da u Kristu prepoznaju izvor radosti, a nas nadahni da budemo nositelji tvojeg milosrđa i djelotvorne ljubavi prema svima koji trpe, molimo te.
6. Daj svojoj Crkvi novih duhovnih zvanja. Neka uvijek bude onih koji će se odazvati i svoj život bez straha usmjeriti naviještanju tvoje radosne vijesti, molimo te.
7. Za pokojnu našu braću i sestre: ljubav koju si im iskazao u ovom životu okruni darom vječnog zajedništva s tobom, molimo te.

Gospodine, Bože naš, usliši naše molitve i prati svojom milošću naše misli i naša djela, da te nikada ne zaniječemo, nego da te uvijek životom proslavljamo. Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.

Djeca

pomažu djeci!

